

Motion till riksdagen 2005/06:Ju338

av Cecilia Widegren och Ulf Sjösten (m)

Upphandling av framställandet av passbilder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Polismyndigheten skall genomföra en formell upphandling av framställandet av passbilder för att frigöra resurser till polisens primära uppgifter.

Motivering

Att säkerheten ökar och att det blir svårare att förfälska pass ser vi som positivt. Infogandet av biometriska data och kortare giltighetstid för passen är rimliga förstärkningar av säkerheten. Det problem vi ser med de nya reglerna är att den monopoliserar uppgiften att framställa bilder till passen samt låter en redan ansträngd poliskår få ytterligare uppgifter – uppgifter som håller dem borta från gatorna. Både poliser och fotografer får det bättre om respektive yrke får specialisera sig på det de är bäst på.

Regeringens nya regler leder till att dagens fotografer och fotohandlare stängs ute från en del av sin marknad som omsätter flera hundra miljoner kronor årligen. Det innebär således ett stort ekonomiskt avbräck för dessa yrkesmän. Dessutom besitter yrkesfotografer stor kunskap om hur tekniken utvecklas och säkerheten kring fotografierna skulle kunna fortsätta att utvecklas.

Passfoton blir bäst av fotografer

”Skomakare, bliv vid din läst”, säger ett gammalt uttryck som regeringen borde fundera på när de nu tvingar polisen att ge sig in i fotobranschen. Oron är stor att de nya reglerna kommer att konkurrera ut de professionella fotografer som i dag tar passbilder. ”Vill de driva oss i arbetslöshet?” undrade en

Fel! Okänt namn på

fotograf inför riksdagens beslut. En annan säger att han kommer att förlora tusentals kunder.

Polisens uppgifter

Förutom konkurrensfrågan bör man även fundera över hur polisen använder sina begränsade resurser. Redan i dag är polisen underbemannad, och införandet av den nya ordningen kommer enligt en polischef att innebära att personalen behöver ta resurser från patrullerande polis och öka antalet tjänster i kanslihuset. Polisen och dess civila personal skall arbeta med att stoppa och fånga brottslingar – inte ta passfoton.

Med dagens teknik torde det inte vara några problem för andra aktörer än den utfärdande myndigheten att ta foton. Experter anser att det går att införa biometrisk information i pass med bibehållna säkerhetskrav, även om foton tas av externa professionella fotografer. Problemet är att den lösningen inte har diskuterats med fotografer eller deras branschorganisationer, utan regeringen var inställd på att belasta polisen med fler uppgifter. Detta är mycket förvånande med hänsyn till justitieministerns återkommande prat om att polisens uppgifter behöver stärkas när brottsstatistiken över anmälda brott ökar.

De nya behoven kommer säkerligen att ställa nya krav på fotografernas utrustning och antagligen leda till ett investeringsbehov. Men i stället för att rycka undan mattan under fötterna på fotobranschen borde regeringen ha fört en dialog om kraven och branschens möjligheter att med sin unika kompetens avlasta och hjälpa polisen.

Fotografer och fotohandlare borde få möjlighet att delta med sin kunskap när säkerheten kring de nya passen utvecklas genom att staten upphandlar den fotografiska kompetensen och specificerar vilka säkerhetskrav fotohandlarna måste uppfylla, om de vill fortsätta erbjuda passfotografier. En öppen upphandling, där alla kan delta, skulle ge fotograferna en rättvis chans att ta ställning till investeringsbehovet för att klara de nya säkerhetskraven och kunna erbjuda sina kunder passfoton även i framtiden. Med tydliga krav på säkerheten i fotobranschen finns det inget som hindrar att professionella fotografer även i framtiden kan erbjuda passfoton.

Stockholm den 29 september 2005

Cecilia Widegren (m)

Ulf Sjösten (m)